

Samspillet med administrasjonen

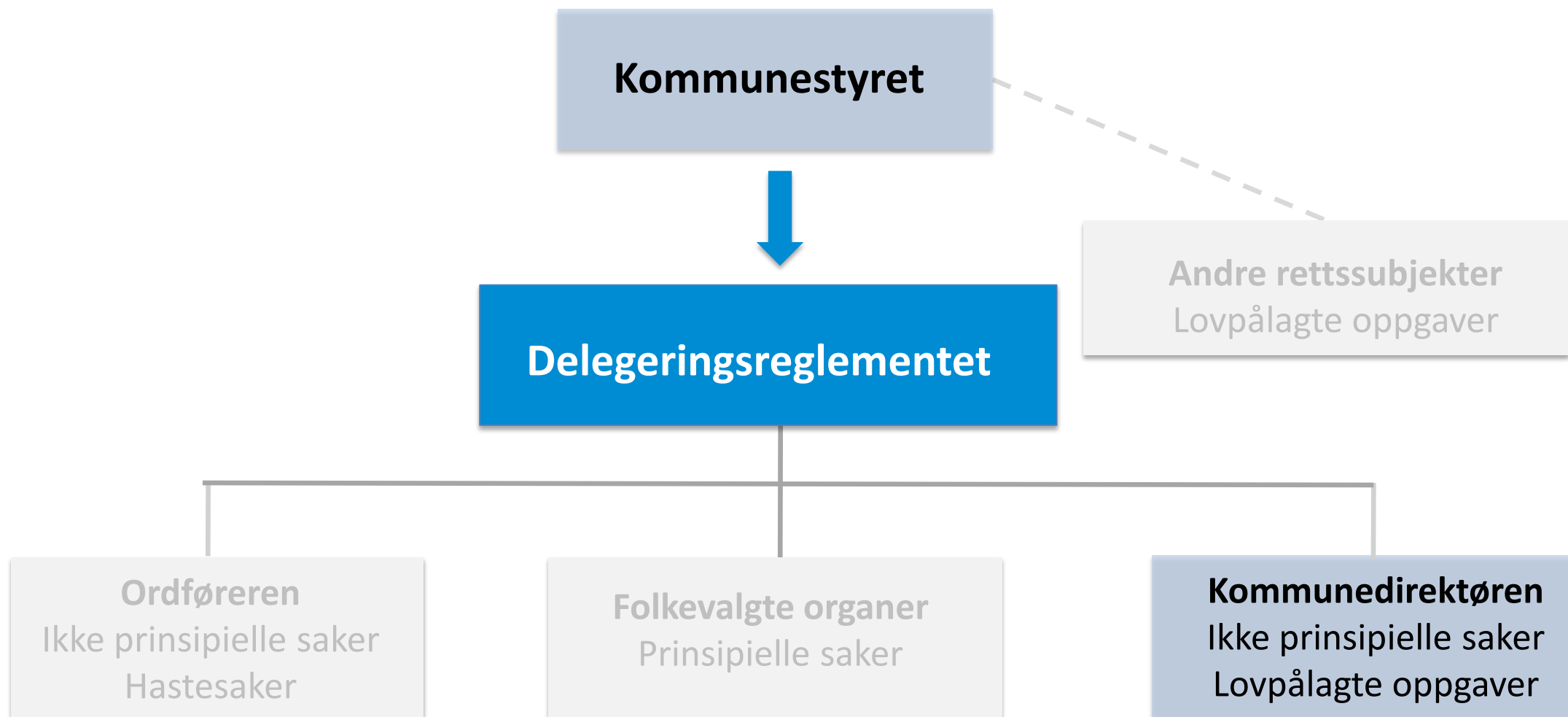
Hvordan spille hverandre gode?

Rådgiver Morten Strand

«Samspillet mellom folkevalgte organer og administrasjonen forutsetter en
kontinuerlig og god rolleavklaring og respekt for hverandres roller.»

Delegering gir tydelige roller og ansvar

Delegering til kommunedirektøren

- Delegering betyr overføring av myndighet
- Det er verken hensiktsmessig eller effektivt at de folkevalgte organene skal fatte alle beslutninger selv.
- Folkevalgte avklarer de prinsipielle spørsmålene.
- Kommunedirektøren behandler enkeltsakene på grunnlag av dette
- Delegeringsreglementet skal behandles innen utgangen av det første hele året i perioden.

Foto: ScanStockPhoto

Delegering

- De faste utvalgenes rolle, mandat og myndighet
- Rådmannens myndighet som leder av den kommunale organisasjonen

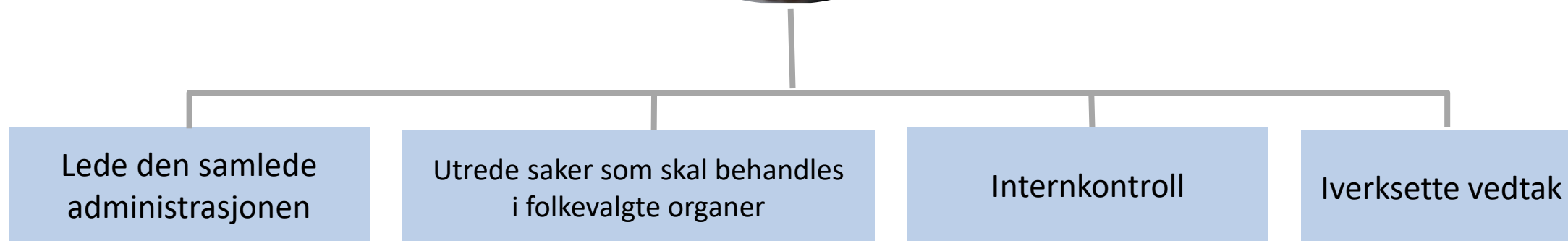
Arbeidsdelingen bygger på:

- Tillit, åpenhet og forutsigbarhet
- Tydelige mål, oppgaver og ressurser
- God rapportering

Skille styring og drift

Kommunedirektøren – oppgaver og ansvar

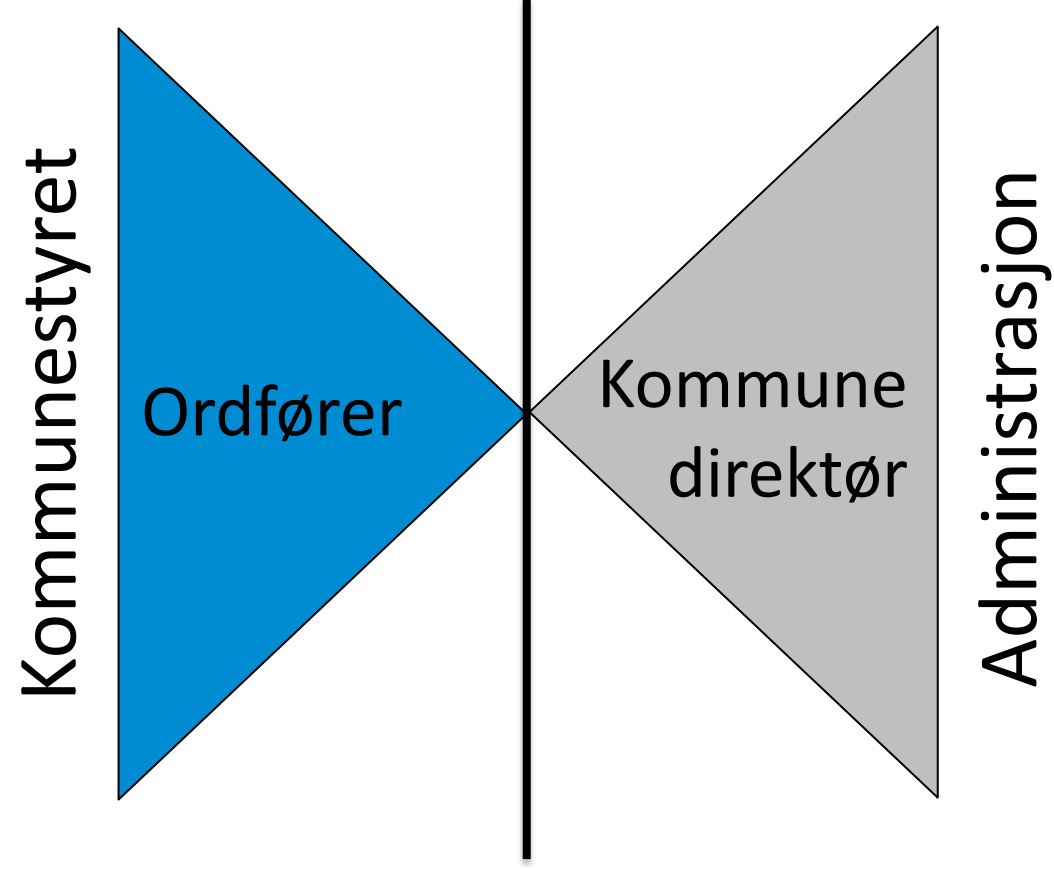
Administrative utfordringer

- **Offentlig sektor** befinner seg i et krysspress mellom:
 - Press på penger, produkt og personale i forhold til å levere **bærekraftig velferd** av høy kvalitet
 - Skaper behov for **politiske prioriteringer** og å støtte opp under **offentlig innovasjon**

Spill hverandre gode

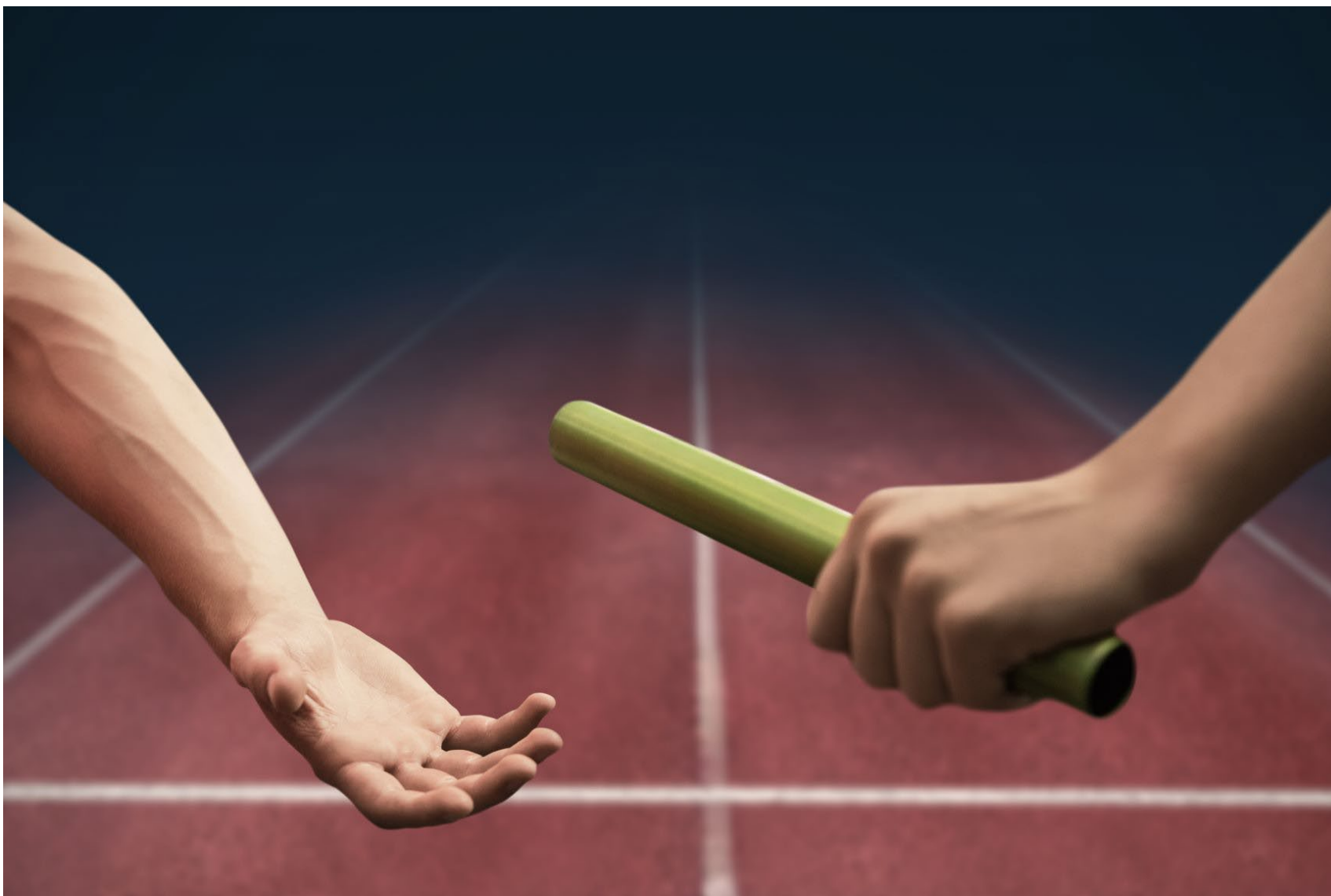

Foto: Shutterstock

Samspillet med administrasjonen

Tiltak for god samhandling

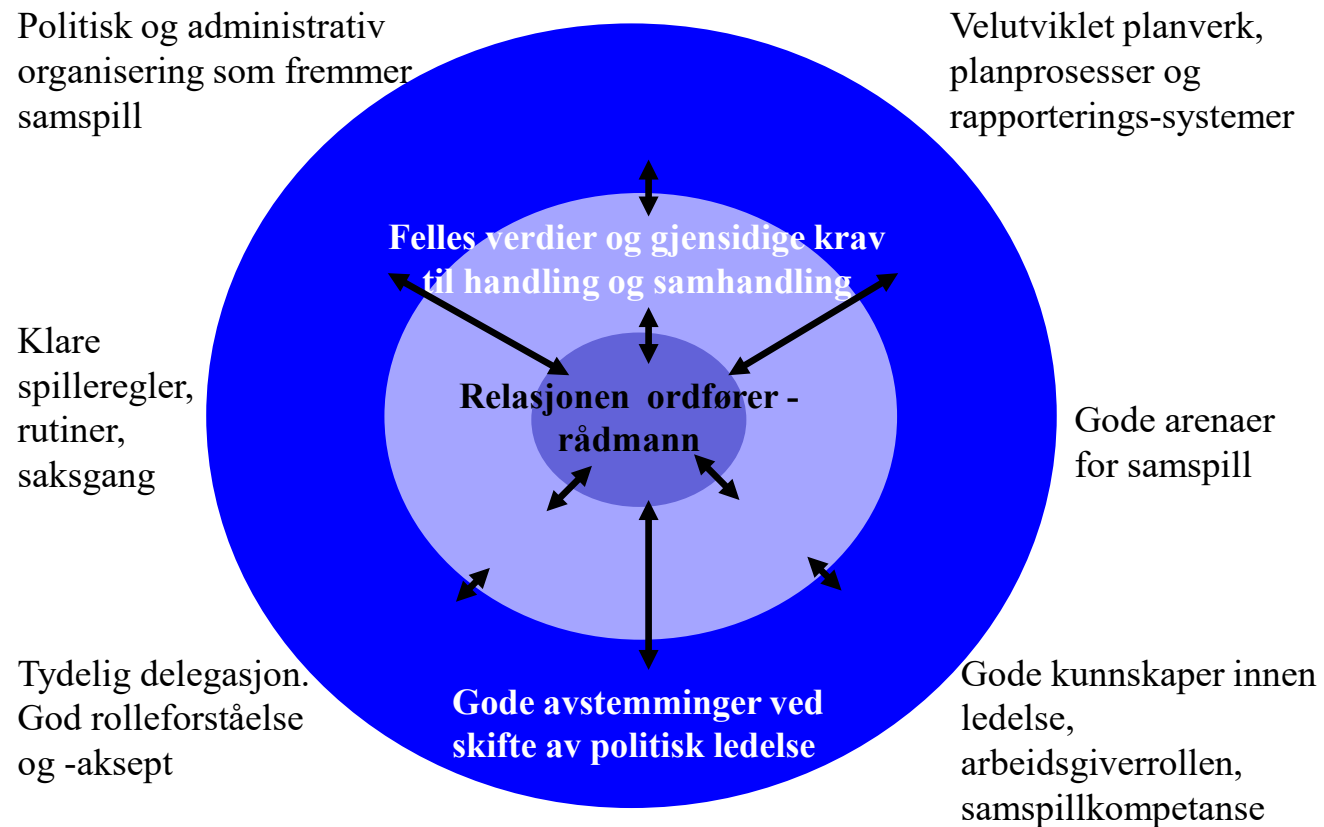
- Avklaring av roller og god rolleforståelse
- Designe gode prosesser - når skal folkevalgte involveres?
- Politiske styringssignaler = tydelige vedtak i møte
- Formelle arenaer for utveksling av informasjon
- Gode nok rutiner for rapportering
- Møteplasser for samtaler mellom de folkevalgte og administrasjonen
- Formalisert informasjon fra administrasjonen, skriftlige rapporter
- Samme informasjon til alle folkevalgte til samme tid

Foto: ScanStockPhoto

Suksessfaktorer for godt samspill

Relasjonskompetansen utgjør kjernen i samspillet

Samhandling politikk – administrasjon

- Etablere gode prosesser – når skal folkevalgte delta?
- Arenaer for kommunikasjon og dialog
- Løpende informasjon fra rådmannen
 - Samme informasjon til alle – både posisjon og opposisjon

Politiske signaler

= innspill, synspunkter

Flertallsvedtak i møte

= bestilling

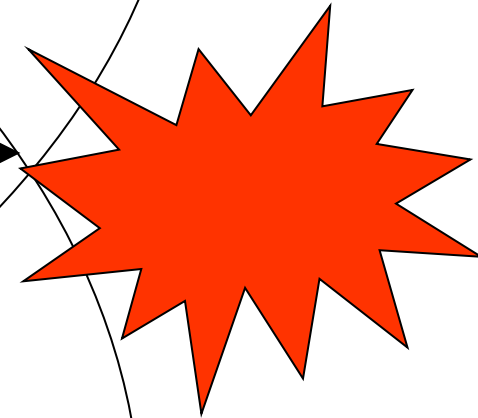
Administrasjon

*Administrativ
prosess*

*Utredninger,
analyser m.m.*

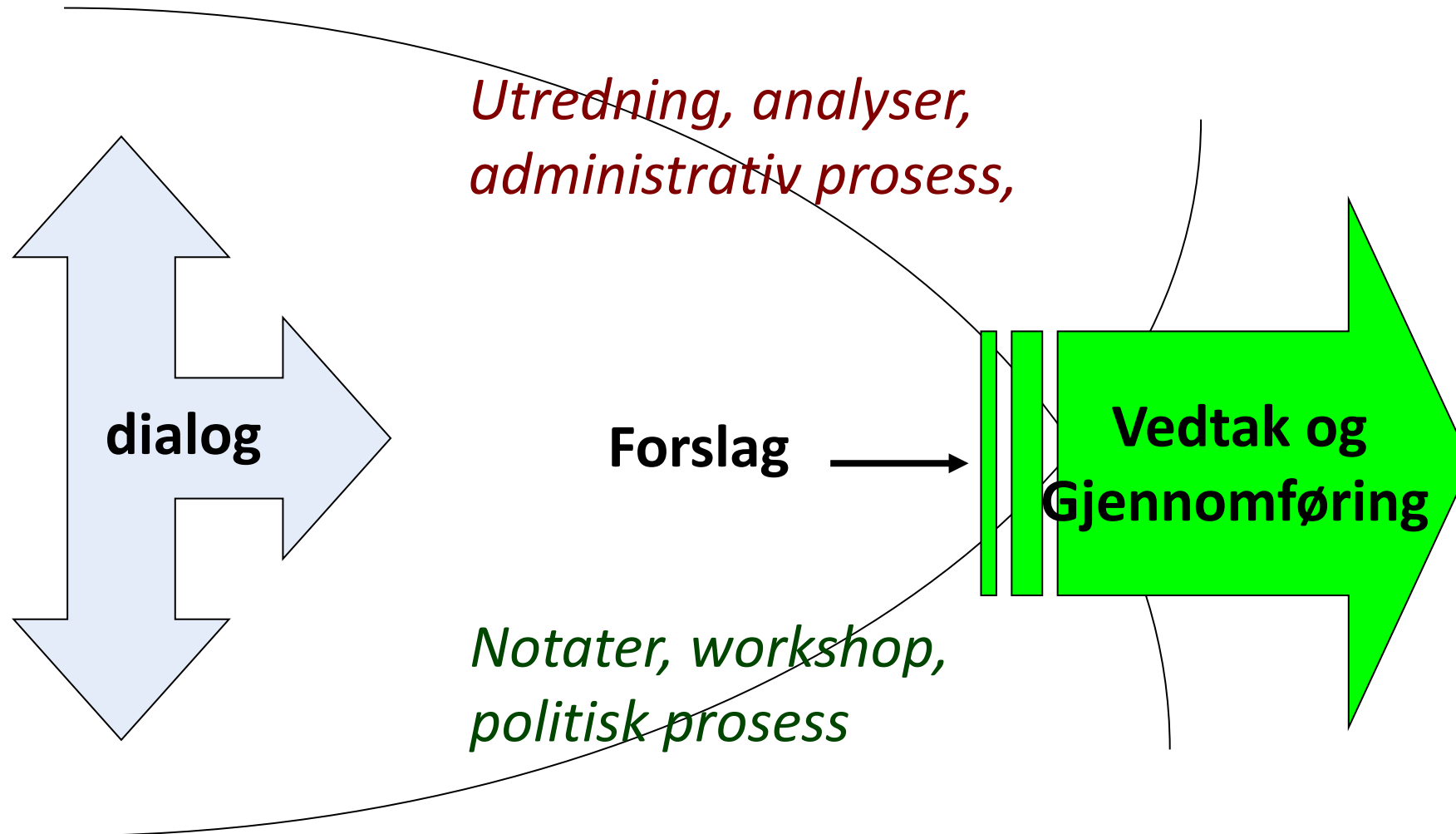
**Hvordan arbeide med
saker som skaper
stort politisk
engasjement?**

Forslag →

Faste utvalg, Kommiteer, formannskap, kommunestyre

Administrasjon

Faste utvalg, formannskap, kommunestyre

Utfordringer

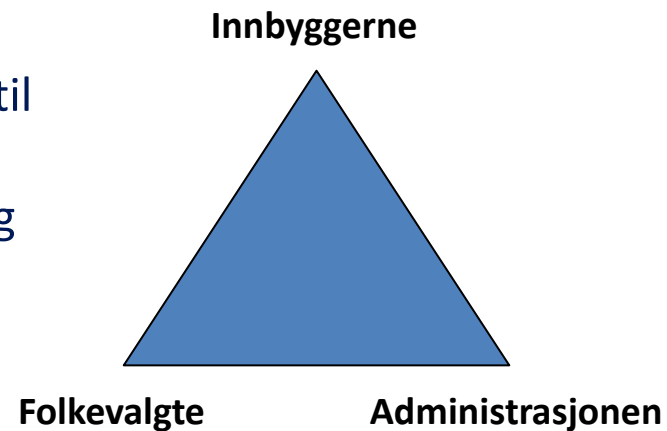
Konflikter mellom politikere og administrasjon kan oppstå hvis:

- Saksfremstillingen ikke gir godt nok grunnlag for politisk debatt og vedtak
 - Alternative løsninger
 - Vanskelig språk
 - Sakens omfang
- Beslutningsprosessene og/eller vedtakene er uklare
 - Politisk mot – prioritering
 - Realisme – økonomi, kapasitet, kompetanse
 - Sammenheng med tidligere vedtak (plan)

Forutsetninger for det kommunale selvstyret - og dermed god oppgaveløsning til det beste for innbyggerne

- *Innbyggerne* må ha mulighet til å påvirke beslutningene og føre kontroll nedenfra og opp
- *Folkevalgte* må ha mulighet til å gjøre reelle og legitime prioriteringer, tilpasninger og korreksjoner
- *Administrasjonen* må ha tilgang til tilstrekkelig og relevant kapasitet og kompetanse

Møter er arenaen for folkevalgt styring

- Formelle rammer
 - Lover, forskrifter
 - Kommunestyrets egne reglementer, retningslinjer
- Formelle prosesser
 - Politiske vedtak i rett organ og på riktig måte
- Uformelle prosesser
 - Politiske signaler, samtaler, sonderinger

Politisk ansvar – politisk kultur

- Lede hele den kommunale virksomheten
 - Sammenheng og ryddighet innenfor rammen av det enkelte faste utvalg
 - Helhet og sammenheng på tvers av sektorer og utvalg
- Arbeidsformer og kultur
 - Posisjon – opposisjon
 - Flertall – mindretall
- Politisk mot og lojalitet til fattede vedtak

Møte mellom politikk og administrasjon

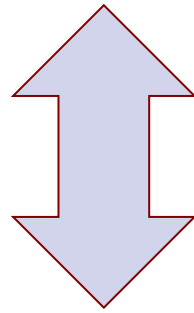
Folkevalgt organ:

Politisk skjønn – debatt

Møteleder – møtedeltakere

Flertall/mindretall – posisjon/opposisjon

Ulike partier – ulike personlige syn

Rådmann:

Faglig skjønn – skriftlig fremstilling

Svare på spørsmål

En person – en mening

Fredrik Folkevalgt

[Roller og rolleforståelse](#)

Case

Kritikk av kommunalt ansatte

Case

Kutt i budsjettet

Storvik kommune har behov for å bruke mindre penger på grunn av endringer av eiendomsskatten. Kommunen må til neste år kutte 20 millioner.

På vårens budsjettkonferanse har kommunedirektøren lagt fram mulige tiltak for innsparing på 30 millioner og økte kostnader som hun mener bør prioriteres i neste års budsjett på 10 millioner.

Konferansen gjennomføres med politikere, tillitsvalgte, administrativ toppledelse og de kommunale rådene. Det kommer ytterligere ønsker om økte tiltak på til sammen 10 millioner kroner. Mange av politikerne blir bekymret for kommunedirektørens kutt. Det kommer ikke fram nye mulige innsparinger.

Case

Kutt i budsjettet

Når saken kommer til behandling i kommunestyret ønsker flertallet å innføre gratis mat i skolen og dette er kostnadsberegnet til 3 millioner. Dette blir vedtatt.

Finansieringen av gratis mat i skolen foreslås finansiert med å legge ned kommunikasjonsavdelingen og overføre ansvaret for kommunikasjon til den enkelte avdeling innenfor eksisterende budsjetttramme.

Spørsmål:

Kan kommunestyret vedta å legge ned kommunikasjonsavdelingen?

Hvordan kunne kommunestyret og administrasjonen samhandlet bedre?